

Sopimus lentoliikenteen yhteiskilpailutuksen toteuttamisesta

Konserni- ja kaupunkikehitysjäosto 30.10.2023 § 105
786/00.04.01/2023

Valmistelija Kaupunginjohtaja Stina Mattila

Kokkola-Pietarsaaren ja neljän muun maakuntalentokentän reittilennot ovat olleet neljän 9 kk mittaisen jakson ajan valtion rahoittaman julkisen palveluvelvoitteen mukaista ostoliikennettä. Neljäs ja viimeisin nykyisen päätöksen ja rahoituksen mukainen jakso päättyy huhtikuussa 2023. Suomen hallitus on tehnyt syyskuun budjettiriihessä päätöksen ostoliikenteen jatkamisesta ja sen rahoittamisesta toukokuusta 2024 alkaen maaliskuun 2026 loppuun saakka. Mahdollisesta jatkosta hallitus päättää kevään 2025 hallituskauden puoliväliriihessä.

Valtion rahoituspäätös perustuu hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan hallitus edistää lentoyhteyksien kehittymistä koko Suomessa kolmen tunnin saavutettavuustavoitteen toteuttamiseksi, ja että Suomen sisäistä lentoliikennettä kehitetään ensisijaisesti markkinaehtoisesti, mutta turvataan huoltovarmuuden, vientiteollisuuden ja matkailun kannalta tärkeät lentoyhteydet tarvittaessa ostopalveluliikenteellä.

Valtion puolesta ostoliikenteen kilpailutuksen toteuttaa Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, joka myös tekee liikenteestä hankintasopimukset kilpailutuksessa voittaneiden operaattoreiden kanssa. Valtio on nyt sitoutunut rahoittamaan lennot täysimääräisesti maaliskuun loppuun 2026 saakka kestävän sopimuskauden ajan käytettävissä olevan määrärahan puitteissa. Tämä tarkoittaa käytännössä 10 edestakaista lentoa eli rotaatiota viikossa kullekin viidelle maakuntakentälle.

Koska on mahdollista, ettei valtio enää rahoita täysimääräisesti mahdollista seuraavaa ostoliikennejaksoa ajalle 4/2026 – 3/2028, on Traficom esittänyt alueille tuolle ajanjaksolle aiesopimustyyppistä sopimusta yhteiskilpailutuksesta. Optiokauden maksimipituus on sama kuin tulevan uuden sopimuskauden 5/2023 – 3/2026 pituus eli kaksi vuotta. Yhteiskilpailutus sopimus tarvitaan jo nyt, jotta Traficom voi sisällyttää tiedon tarjouspyyntöön ja kilpailutusasiakirjoihin ja edelleen hankintasopimuksiin optiokauden osalta. Myöhemmin tietoa ei voida enää lisätä. Tarjouspyyntö ja muu kilpailutusmateriaali tulee saada valmiiksi lokakuun aikana, että lennot voivat jatkaa katkeamatta ensi toukokuusta alkaen kilpailutuksen voittaneen operaattorin toimesta.

Kruunpuyyn Lentokenttähalliyhtiö Oy:n hallitus on käsitellyt Traficomien esityksen kokouksessa 28.9.2023. Yhtiön hallituksen näkemyksen mukaan alueen ei tulisi hyödyntää Traficomien esittämää optiomahdollisuutta. Liikennettä on tuettu valtion toimesta toukokuusta 2021 lähtien. Koronapandemia helpotti tuntuvasti

vuoden 2022 lopulla. Liikenne on tämän jälkeen alkanut palautumaan takaisin normaaliin tasoon, esimerkiksi jatkomat kustajien osuus on n 70%. Option hyödyntäminen edellyttää alueelta merkittävää taloudellista panostusta vallitsevassa kuntatalouden tilanteessa. Kokkola-Pitarsaarem alueella on lähivuosien aikana tulossa merkittäviä teollisia investointeja, mitkä lisäävät liikematkustamisen tarvetta. Alueella on edellytykset siirtyä kaupalliseen liikenteeseen huhtikuussa 2026 ja tästä syystä option hyödyntäminen ei ole tässä vaiheessa tarpeellista.

Kaupunginjohtaja	Konserni- ja kaupunkikehitysjaosto merkitsee Kruunupyyn Lentokenttähalliyhtiön päätöksen tiedoksi.
Käsittely	Käsittelyn aikana kehitysjohtaja Sandberg ilmoitti itsensä esteelliseksi asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (HL 28 §, yhteisöjäävi).
Päätös	Konserni- ja kaupunkikehitysjaosto hyväksyi päätösesityksen.